

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden csütörtökön.

Előfizetési díjak:
egész évre 4 frt, fél évre 2 frt; községi jegyzőknek és tanítóknak egész évre 3 frt.
Magán hirdetések díja:
Háromszor hasábozott garmond sorért 5 kr; bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr.
Hivatalos hirdetések díja:
Egyszeri közlésért tekintet nélkül a szöveg nagyságára, bélyegdíjjal, nyugtából és támlappal együtt 3 frt.
Nyilttér soronként 30 kr.
többszöri hirdetésnél kedvezmények nyújtatnak.

A lap szellemi részét illető levelek a szerkesztőséghez, pénz küldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz oimezendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Bérmertetlen levelek csak ismert köztől fogadtatnak el.

Nobile officiumok.

Nem győzzük elég sokszor hangsúlyozni, hogy bármily tökéletes állami, megyei és községi berendezkedésünk legyen is, a minden irányban való egészséges haladás feltétlenül szükségessé teszi, hogy a társadalmi munkát ne nélkülözzük.

Valljuk ezt a felfogást főleg a mi ügyeinkre, mikor a tennivalók egész láncolata kíván elintéztet.

És éppen a sok teendő, ha terhesen is szakad egyik-másikunk nyakába, annak nem szabad lankasztólag hatni, hanem ellenkezőleg. Valóban itt közöttünk a méltó bizalom számotkzik a nobile officiumokkal nagy mértékben sujt, de mindez azért van, mert a társadalmi feladatok iránt való érzék csak kis körre szorítkozik.

Egy általánosan tudott dolgon, nevezetesen azon, hogy nálunk a társadalmi feladatokat csupán kevesek teljesítik fáradhatlan tevékenységgel, nem akarunk rágódni. A dolog mindenki szembeeső és világos. Viszont haszontalan, mert sikertelen lamentációkat nem kívánunk megeresztetni, azon sopánkodván, hogy miért van ez így? Miért nem tudnak a mi társadalmi mozgalmaink megerősödni; miért nem fog el mindenkit a társadalomban a köteleességnek amaz érzete, melyből az eredmények fényes sorozata következnek.

Van azonban a nobile officiumok között egy igen jelentékeny, értjük azon tisztelt urakat, a kik a vármegyei törvényhatóságban képviselik érdekeinket.

A dolog úgy áll, hogy ha egyik-másik apróbb mozgalmunkban nincs

is meg a kívánatos érdeklődés, az lehet igen sajnálatos eset, de nem oly tulságos baj ám az, mintha könnyedén keresztül siklunk azon kötelesség teljesítéseken, melylyel a vármegye érdekeinek tartozunk, ez már igen is baj, megbosszulhatja magát és szó nélkül nem hagyhatjuk.

De voltaképpen jogos felszólalásunkat nem is azokhoz adresszáljuk, a kik virilisi jogok alapján nyertek törvényes jogot a megyei közigazgatásban, mi főleg azokhoz fordulunk tiszteletteljes fölhívással, a kik a polgártársi bizalom folytán szereztek ott mandátumot és a kiknek ép e miatt a közérdek iránt melegen kell érdeklődniök. Ám a virilisek a vagyon jogán foglalnak helyet, ők, — hogy úgy mondjuk — a saját bőrüket óvják; ám a választott törvényhatósági tagok mandatáriusai a népnek, szülővárosuk érdekeinek, nekik kötelességüket éber figyelemmel kell teljesíteniök.

Mert hogy egész kereken és himezés-hámozás nélkül nyilatkozunk, most a dolog úgy áll, hogy a vármegyei adminisztráció egyetemleges minden ügye iránt nincs meg a törvényhatósági bizottság együttes érdeklődése.

Igenis van érdeklődés a személyi, az úgynevezett „szenziós“ ügyek iránt, de mihelyt ezek tárgyalása kiemertül, alig eselleng valaki a megyei székház közgyűlési termében, mintha a törvényhatósági élet csak azért kreáltatott volna, hogy a tisztelt tagok kibeszélhessék magokat egy-két szájok ize szerint való kérdésben, meg aztán választhassanak. A modern haladásnak kell már egyszer ezekbe a termekbe helyet foglalni, ne legyen a

jelszó a régi, patriarchalis időnek dalban kifejezett jeligeje: „Az alispán kalapomra rózsát tett“; hanem legyen jeligeje a munka.

Az állami élet minden fázisa nagyon fontos közkérdésekben jut a meggyén kifejezésre.

Mert nem vethető ez ellen az a kifogás, hogy a megbízatás nagy anyagi áldozatokkal jár. Ezt azelőtt kell kinek-kinek meggondolnia, mielőtt a megbízatást elfogadná. Ha a megbízatást vállalta, csak egy és szigoruan teljesítendő feladata jut, annak tökéletesen megfelelni, meleg érdeklődésével és mérlegbe veendő érveivel. Ehhez pedig viszont az szükséges, hogy a vármegye közdolgaival tisztába legyen. A ki csak úgy melleleg figyeli és tanulmányozza a közigazgatást és annak üléseit olykor látogatja s a közügyekkel csak is akkor foglalkozik, mikor éppen unalmas óráiban eszébe jut: az a közigazgatás dolgaiban világosan nem lát.

Két óhajattal fejezzük be cikkünket: az egyik az, hogy e fontos nobile officium iránt mutatkozzék meleg, határozott érdeklődés, második az, hogy főleg azok szívleljék meg, a kikhez írtuk, ne pedig azok, kik a megyei életben eddig is oly lelkiismeretes munkásságot fejtettek ki és a kik éppen ezért jelentékeny sikereket mutathatnak föl közpályájokon.

Krasznai események.

— Tagosítás. — A költő. — Tüzesetek. —

Végre. Találóbban nem is irhattam volna, hogy a krasznai tagosítás, mely

immár közel 35—40 éve van folyamatban téve, a befejezéshez közeleg — végre!

A nagybirtokos osztály végre meg sokalta a jót, a mibe őket a tagosító mérnök részesíté, mind erősebben kezdé sürgetni a munkálatok befejezését. Br. Györfy Pál urnak, mint a nagybirtokosság elnökének felterjesztésére a törvényszék bevette a mérnöki munkálatokat s mivel a tagosító mérnök a több ízben kért, de be nem tartott határidőket mindég ujabbal óhajította megtoldatni, a munkát más mérnöknek határozta kiadni s erre az érdekelteket fel is hívta.

Igy tehát alapos reményünk van, hogy a jövő ősszel már mindenki saját tagjában lesz s így megkettőztetett szorgalommal, az eddigi kárt idővel helyre pótolandja.

Folytathatnám, de ne bántuk a hegedő sebeket, vessünk fátyolt reá. A megbocsátás egyik legszebb erény.

Mig az érdekeltek a tagosítás misésiáiról beszélgetnek, én, kit sajnos, a tagosítás nem érdekel, mert az én fekvőségem csak szép holdvilágos éjjelen látható, tudom a porlepte levegőtől tisztítandó, egy körsétára indultam.

Vig zeneszó üt meg fülem, az egyik krasznai hotelban vig kompánia felejté a büt, élvezé a jelent. Lassítom lépteim, mert mi tagadás benne, eszembe jutott arany ifjuságom. Idegen hang üt meg fülem. „Én vagyok a magyar nép költője Honfi Keresztész Pál.“ Benn zug reá az éljen.

De a magyar nép hivatatlan költője, nem vers, de pénz költője másnap az ő kedves élete párjával látogatásokra indult, már csak oda, a hol hívek, hogy fillér is legyen.

Az én kedves urambátyámhoz is elment. Imigyen szólva:

„Én vagyok Honfi Keresztész Pál,
Azt hive előttem kedves uram áll.
Itt van a hires kir. posta?
Hol nem járt még ilyen poéta!“

Urambátyám füstölve a jó debreceni finánciátta laskát, visszavág: „Nem is

A „Szilágy-Somlyó“ Táraaja.

A somlyai róm. kath. templom.

(Folyt. és vége.)

Első sorban tervben volt a templom megnagyobbítás. E célból itt járt egy az állam-építészeti hivatal, mint a nagyváradi püspökség mérnöke két ízben is, de egybehangzó véleményük az volt, hogy könnyebb volna egész új templomot építeni, mint a meglevőt stilszerűleg restaurálni.

Részint ezen véleményezés alapján, részint pedig a kibővítés nagy költségének hiányában, az egyszerű kijavítás fogadtatott el és az egyházmegyei hatóság ez alapon engedélyezte a szükséges építkezést.

Nagy nehézséget okozott ezenkívül az engedély megnyeréséhez a torony fel emelése, a templom kifestése és az ezelőtt tervezett új oltárok készítése. Különösen ez utóbbi okozott nagy fejtörést. Az oltárokat ugyanis, minthogy nagy részben már szuette darabokból állottak, használaton kívül helyezendőknek véleményezték a kiküldött szakközégek.

És ekkor új oltárokat kellett volna beszerezni. Müller Károly vállalkozó érdeme, hogy a mult századi barokk stílusban épült és szép faragványokkal disztett oltárok megmaradtak. Ő ugyanis

magára vállalta, hogy a szuette daraboknak kicserélésével és az értékes faragványoknak bizonyos kemény anyaggal való bevonásával az oltárokat, a műfaragványokkal együtt helyrehozza és azokat hosszú időre használhatókká teszi. Hasznoló nyilatkozatot tett az ódon szószerket illetőleg is. Ennek alsó részét teljesen kijavította, a tetejére pedig a műizlésnek megfelelő, elegáns fedőt készített. Ily változatos előzmények után végre mi sem akadályozta többé a templom restaurálását. Megindult tehát a nagy munka, szorgalmasan dolgozott az emberi kéz Isten házában csinosításán.

A templomnak restaurálása két ízben és két irányban történt. Első ízben a templom külseje, másodízben pedig a templom belseje lett ujja alakítva...

A külső restaurálást Aumann és Czimer cég vállalta magára, vezette és fejezte be.

Nagy munkát végeztek. Felemelték a tornyot több méterrel magasabba, mint eddig volt; egy a tornyot, mint a templom tetőt új fedelekkal látták el. Ereszt és lefolyó csatornákat, ezenkívül villámhárítót alkalmaztak a templomra. A torony feljárót pedig új csigalépcsővel látták el. Egyszóval új ruhába öltöztették az egész templomot, a mely most úgy néz ki, mintha skatulyából vették volna ki. A külső építkezés 4700 forintba került.

*

A belső összes javításokat és disztéseket Müller Károly nagyváradi aranyozó vállalta fel 2400 frt díjért.

Oly szép, oly derekas munkát végezett ügyes beosztással, gazdag aranyozással, hogy az elismerést teljes mértékben kiérdemelte. Valóban tündöklik a pazar aranyozástól az egész templom, méltó a diszt Isten házához, úgy, hogy önkénytelen eszünkbe jutnak a királyi zsoltáros szavai: „Uram, szerezem a te házádnak fényét és dicsőségednek lakhelyét.“ Van valami sajátságos, kimagyarázhatatlan és igen jól eső hatása lelkünkre az ilyen templomnak, akár a szép képeket, akár a hatalmas oszlopokat, összefutó bordás íveket, vagy a disztben ragyogó oltárokat tekintjük. A festészeti munkákat: Millje Kálmán festőművész készítette. Az ő elvitázhatatlan érdeme, hogy szép templomunknak oly gyönyörű képei vannak.

Ő festette a főoltárképet, mely Mária menybemenetelét ábrázolja; ő festette a két mellékoltár képeit: Nep. Sz. Jánost és Szt. Józsefet, Jézus nevelőatyját. Az ő munkája a templom mennyezetét disztító két hatalmas kép: a Szentháromság és Szt. István képe, midőn Magyarországot Máriának kegyeibe ajánlja. Az ő kezének alkotása a tizenegy keresztuti kép is, a melyek a templomnak belső falait disztítik. Festészeti tekintetben igen sikerült mű mindegyik. Gazdag és elegáns disztítése, finom precizításra valló festése kiélegitheti még a distingvált izlést is. Különösen a menyezetet disztító két festmény igen kellemes harmoniában olvad össze. A mit Millje Kálmán, mint keresztény, fiatal festőművész itt produkált, az általános meglegedésre szolgált. Az egész templom oly magasztos benyomást gya-

korol az ember lelkére, hogy csakugyan találóan mondotta a mult vasárnap egyik somlyai polgár, midőn a karzatról iparkodott lefelé: ez a templom nagy városba való.

Szép dicséret azokra, kiknek keze munkája alól került ki ily szépnek.

* * *

A külső restaurálást az egyházmegye főpénztára viselte, a hives adományainak hozzájárulása nélkül. A belső javításokhoz pedig az említett főpénztáron kívül, a mely 1100 forintot offerált, a hives is hozzájárultak kegyes adományokkal.

Az első között, a kik Isten dicsőségét előmozdítani akarván, saját jószántukból áldoztak: találjuk Mike István perecseni birtokost. Ő két fogadalmi képet festett. Egyik a Szentháromság, mely 100 forintba került, a másik pedig Vedszent-jének, szt. Istvánnak a képe, mely hasonló értékű az előbbivel.

A másik jótékony adományozó Retezár János volt somlyai, jelenleg kolozsvári lakos, ki a keresztuti képek festésének költségeire 110 forintot adott.

Ezekhez járult a néhai Dájbukát Antal főoltárra tett alapítványa: 620 forinttal és a sz-somlyai templom pénztára: 300 forinttal...

A szent cél érdekében igen buzgó tevékenységek fejtettek ki Szilágy-Somlyó róm. kath. hitközségének nemes hölgyei is, Veverán Józsefné urnő elnöklete alatt. Addig jártak, fáradoztak a magasztos ügy szolgálatában, míg sikerült nekik

vasárnapon választmányi gyűlés lesz a karácsony másodnapján rendezni szokott estélyi tárgyában. Tekintve, hogy a nőegylet ennek az estélynek a jövedelméből fedezi a szegény iskolás gyermekek közt karácsony előestéjén kiosztandó téli ruhák költségeit, hisszük, hogy városunk és a vidék előkelő közönsége teljes számban fog ezen a jó hírű s időrendre nézve is első mulatságon részt venni.

— **Esküvő.** Dr. Békési Károly kolozsvári egyetemi magántanár és a „Magyar jelzalog hitelbank“ tisztviselője a hó 26-án vezette oltárhoz a kolozsvári főtéri római katolikus templomban Nagy Ilonát, Albach Géza kir. tanácsos polgármester mostoha leányát. Az esketést Bíró Béla apátplébános végezte. Tanúk voltak Békési József honvédszázados és Nagy Dezső, a menyasszony testvére. Az esküvőt szűk körű családi lakoma követte.

— **Eljegyzés.** A krasznai állami óvoda óvónőjét, Gál Lőrincz t. szolgabíró kedves és szép leányát Jolánkát f. hóban eljegyezte Moldován Tivadar, m.-láposi tekintélyes kereskedő.

— **A temetkezési egyesület** ügyében hozott alispáni határozatot, mely kimondja, hogy az elnök és jegyző lemondása kérdésében fölvetett jegyzőkönyv hitelességéhez kétség fér, s a gyűlés határozatainak megsemmisítése mellett egy ad hoc kinevezendő elnök vezetése alatt új közgyűlés tartását rendeli el. — a m. kir. belügyminiszter a Virág Lajos által beadott fellebbezés elvetésével jóváhagyta, minek folytán a polgármester a temetkezési egyesület közgyűlését minél előbb össze kell, hogy hívja.

— **A krasznai dalkör** december hó 1-én fillér-estélyt rendez. Kezdeté este 7 órakor. Lesz ének, szavalat, felolvasás. Belépti-díj 50 fillér. Az előadást tánc fejezi be.

— **Himn.** Dr. Herman Lipót zilahi ügyvéd eljegyezte Gross Ida kisasszonyt, Grosse Jakab szatmári birtokos leányát.

— **A korcsolyaegyletek** már mindenfelé nagyban szervezkednek és készülődnek a küszöbön álló korcsolyaszezonhoz, csak nálunk nincs e téren semmi mozgalom, mintha kihalt volna városunk ifjúságából minden életkedv.

— **A zilahi virilisek.** Zilah város képviselőtestületében 1895. évben mint legtöbb adót fizetők következők foglalnak helyet: Rendes tagok: *Bíró Gyula 866.12, *Éltető Elek 862.90, *Balog Károly 828.68, Cell Lőrincz 780.35, Kőrösy László 613.38, Weisz Mór 599.18, doktor *Dózsa János 391.38, Bikfalvi Ferencz 387.14, Csizmadia József 381.31, *Vince Albert ügyvéd 352.96, Kónya Miklós 346.00, *Kiss Lajos 338.96,

*Lőrinczi György 333.30, Bikfalvi István 277.76, Rozenbaum Márton 271.88, Tisztavári Mór 258.88, Friedman Sámuel 253.61, özv. Zachariás Jánosné 227.51, özv. Medgyes Ferencné 225.68, *Unger Gusztáv 195.86, Molnár Lajos 184.99, Dull László 176.54. Ref. főiskola 173.16, Magyarósy István 166.00, Reszler Adolf 161.84, dr. Weiner Márton 161.52, *Kiss Ernő 159.42, dr. *Berger János 156.92, Csizmadia András 154.79, Teleki Kálmán 150.58, Lengyel József 146.78, Lányi Károly 142.36. Pótagok: *Dull János 140.82, Róm. kath. egyház 138.20, *Somogyi Jenő 137.62, Nagy Mihály 137.59, *Bíró Ferenc 131.44, Lábás Gyula 124.42, özv. Bíró Józsefné 117.20, *Berényi János 115.46, Ref. egyház 115.12, ifj. Orbán-Károly 115.08, ifj. Goldberger József 112.42, Ujvárosi Ferencz 109.77, Ridwal József 109.07, Ujvárosi Sándor 104.31. — A *gal jelölteknek az adó kétszeresen van számítva. Összehasonlítva Szilagy-Somlyó és Zilah város viriliseinek névsorát, úgy találjuk, hogy a megye fővárosában a legmagasabb adófizetők közé a két pénzintézet, „Középszolnokmegye zilahi takarékpénztár“ és az „Ipar-Gazdasági bank“ nem lett fölveve, míg nálunk mindkét pénzintézet élvezi a virilis jogokat. Zilahon az első virilis 866 frt 12 krt, Sz.-Somlyón pedig 3278 frt 69 krral a „Silvânia“ az első, — magánosok közül pedig első virilis Bánffy György báró örökösei 498 frt 62 krral. Zilahon a legkisebb összegű virilis 104 frt 31 krt, Szilagy-Somlyón pedig 185 frt 60 krt adót fizet. Zilahon a 32 virilis közül az adó kétszeres számításával van bevéve 18, Sz.-Somlyón pedig a 24 virilisekből 10 virilisek van adója kétszeresen számítva és egy a kétszeres adószámítás Zilahon 56.25%, Sz.-Somlyón pedig 41.66%-tőlit képvisel. Zilahon a 24 legnagyobb adófizető fizet együtt 7062 frt 70 kr. évi egyenes adót, a sz.-somlyói pedig 10,671 frt 10 krt.

— **Pályázatok.** Az ördögkúti vidéki reform. közlekedési és a pacalusai ref. kántortanítói, illetve lévitai állomásra a „Protestáns Közlöny“-ben pályázat van hirdetve. Az előbbinek készpénz fizetése 718 frt 41 kr. és 5 holdnyi kanonika porció és lakás, utóbbinak pedig lakás és kerten kívül 300 forint. A körlelkészre az erd. ev. ref. igazgató tanácshoz Kolozsvárra, a lévitáságra pedig Viski Pál espereshez Zoványra kell a pályázatot beadni.

— **A vetélytársak.** Szilagy-Somlyón rég ideje nem volt oly kitűnően szervezett zenekar, mint a minő a Lakatos Janié. De hát az nem volt akadály Koszta Ferencz előtt, aki szinte érezte homlokán Apolló csókját, hogy új bandát ne szervezzen. És egy szép reggel csakugyan arra ébredt fel

Sz.-Somlyó közönsége, hogy megvan és derekasan működik a második banda is. Nagy lett azonban az ijedség, a Lakatos bandában és sorra jártak polgármestert, főkapitányt, alkapitányt, apróbb és nagyobb Maecenasokat, hogy a második bandát oszlassák fel, mert az nekik sok kárt tesz. Kíváncsian várjuk a Salomoni ítéletet, mely a város közönségének zenészi érdekeit s a két primás jogos kívánságát lesz kielégítendő.

— **Az E. K. E. és vármegyénk községei.** Kapcsolatosan multkor ily című hírünkkel közöljük, hogy legújabbban Kraszná-Horvát, Peteny és Sereden tulnyomóan oláh ajku községe, a hazafias körjegyző indítványára beléptek az Erdélyrészi Kárpát-Egyesületbe rendes tagokul. Egyben megemlítjük, hogy Szolnok-Dobokavármegye törvényhatósági bizottsága folyó hó 11-én tartott ülésében hagyta jóvá 61 (hatvanegy) község amahatározatát, hogy az egyesület rendes tagjai közé belépjék.

— **Selyem hamisítvány.** Égessünk el egy mintát a venni szándékolt fekete selyemből s a hamisítás rögtön kiderül. Mert míg a valódi jól festett selyem az elégetésnél nyomban összepödrökdik és csakhamar kialszik, maga után csekély világosbarna hamut hagyván; addig a hamisított selyem (mely zsiros színű szalonnás lesz és könnyen török) lassan tovább ég (minthogy rostszálai a festanyagtól telítetten tovább izzanak) és sötétbarna hamut hagy maga után, de valódi selyem módjára soha össze nem pödrökdik, csak megpödrül. Ha a valódi selyem hamuját összenyomjuk, elporzik, a hamisítványa nem. — **HENNEBERG G.** (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben, házhoz szállítva, postabér és vámmentesen szívesen küld bárkinek is mintákat, akár egyes öltönyökre való, akár egész végekben levő valódi selyem szöveteiből. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Szerkesztői üzenetek.

Clarissa írójának. Elbeszélése mindenestre gyakorlott tollra vall, de úgy van összekomponálva, hogy közlésével sem az íróknak nem szereznők babért, sem pedig jóízű olvasóközönségünk nem lenne a beszély hősnőjének botlását nem megbüntető, de inkább megjutalmazó befejezéssel megelégedve. Megfelelő átdolgozással azonban beválk. Kézirata felett egy hétig rendelkezhetik, azontul nem őrizzük.

K. P. urnak Debrecen. A vers jövő számban közölve lesz.

kell. Csak jól vigyázzon reám! — biztatja a sugó és azzal eltűnt a sötét szinpad alá; a remegő cöglinget pedig hurcolták irtalmatlanul fel a szinpadra; a melyet a szegény fiu eddig csak álmai-ban látott ilyen nagyon közelről.

Börtönt ábrázolt e jelenetben a szinpad, a hol a bakancsokból lett huszár van elzárva, a padlón egy kard hever.

A káplárnak be kell lépni és katonásan ráivalni a huszárra:

— Vegye fel a kardot!

Szegény cöglingnek szédült a feje, amint a markos diszító kilökdöste a nyílt szinpadra a lámpák elé; csaknem hasra esett ijedtében úgy megbotlott vagy kétszer, de nagyobb baja nem történt.

— Na ide figyeljen, — hangzik fel a sugólyukból siri hangon.

Ne féljen semmit! Ez a biztatás félig-meddig talpraállította a fiut, meglátta a sugó tuskés ábrázatát és erősen rámeresztette mind a két szemét:

Eddig jól ment minden. A sugó tölcseért csinálva kezeivel a szája elé, értelmesen sugta fel:

— Vegye fel a kardot! — A cögling azt hiven, hogy az instrukció, szépen odalépett és felvette a kardot.

— Tegye le, tegye le — sietett kiabálni a sugó. A fiu megijedt s hirtelen letette.

— Na, ide vigyázzon — kezdte újra a sugó — vegye fel a kardot!

A szegény fiu mit tehetett egyebet, ismét felvette a fegyvert.

— Jaj tegye le, tegye le számár! — toporzékolt a sugó.

A cögling ijedten letette, de már akkor forgott vele a világ és káposzta fejeknek nézte az előtte vigyorgó nagyérdemű publikum fejét. A huszárt játszó színész, kacagó görcsökből kénytelen volt hátat fordítani; káplár uram tipegett-tapogott és bizonyára kiszaladt volna a dicsőség deszkáiról, ha látta volna merre van az ajtó. Ismét csak a sugó hangja térítette egy kissé magához.

Vigyázzon szerencsétlen, mert hozzá vágom ezt a sugó házat! Nem hallja? vegye fel a kardot.

A szegény fiun kitört az izzadság.

Irodalom.

— „Budapesti Hirlap.“ Az ujságsinálás egyik főfeladata: a közönség helyes, gyors s pontos értesítése. Még száz éve sinos annak, hogy a magyar sajtó csak a Bécsből kapott legmagasabb engedéllyel vehetett tudomást a külföld eseményeiről, így is csak hetek múlva. Ma huszonnegy óra sem mulhat el, hogy a közönséget ne értesítsük nemcsak hazánk, hanem az egész világ nevezetesebb eseményeiről. Távirat, telefon, éber levelező a világ mind a négy tájkáról s az ország minden népesebb pontjáról hirt adnak mindarról, a mi igényt tarthat a művelt ember érdeklődésére. Tudósításaink e rengetégből kiválogatni és megrostálni, ügyesen és tetszéstőlten feldolgozni azt, a mi a közönségre nézve szükséges, hasznos és érdekes: ebben a Budapesti Hirlap fennállása óta eddig utól nem ért példaadással járt elől, mert szerkesztőségünk az a meggyőződés vezeti munkájában, hogy a közönség semmit sem várhat el annyira ujságtól, mint azt, hogy pontosan, megbízhatóan és lelkiismeretesen legyen tájékoztatva. Ez a közönség igazi anyagi és közművelődési érdeke, ez a mai zsurnalisztika fejlődési iránya. Ott pedig, nevezetesen azokban a rovatokban, a hol magának a Budapesti Hirlap-nak a véleménye, ítélete, iránya, karaktere, egyezőval egyénisége nyilatkozik meg, tízennégy évi tűzpróba után már mindenki tudja, hogy mit várhat a Budapesti Hirlaptól. Az előfizetési feltételek a következők: egy hónapra 1 frt. 20 kr; negyedévre 3 frt. 50 kr; fél évre 7 frt; egész évre 14 frt. Vidékről legcélszerűbb a postaltalványon való előfizetés. Cim: Budapesti Hirlap kiadóhivatala Budapesten, VIII. kerület, Rökk Szilárd-utca 4. szám és József-körút 5. szám.

— **Uj zeneművek.** „Magyar hazánk dalgyöngyei“ című kedvelt és elterjedt népdalgyűjteményben, mely Hubay Károly szerkesztése alatt jelenik meg és mely gyűjtemény csakis az ismert és az országban elterjedt magyar népdalokat zongorára, vagy énekhangra, melynek a címe: „Ha lehull az égről az én csillagom; „Eljön értem rég sovárgott halálom,“ a „Harmonia“ zenemű és zongora kereskedésben Budapest, Váci-utca 9. sz. jelent meg. Ára 1 korona.

— **Az „1848–49-iki Szabadságharc története“** című nagy illusztrált munkából most jelent meg a 24 ik füzet, melyben Graza György az alvidéki harcolat, Fehértemplom harmadik ostromát, to-

Esdeklő szemekkel bámult kinzója felé és vonogatta vállát, mintha mondaná: hiszen már felvettem vagy kétszer!

A sugó dühösen ráivalt — vegye fel a kardot! A szegény cögling végre is rászánta magát és felvette harmadszor is.

Lett erre óriási kacagás; a szinfalakhoz gyűlt színészek valamennyien rákezdték a piszlegést a sugóval együtt: tegye le, tegye le, tegye le!

Hát szegény megint csak letette.

Alig volt az ominózus kard a földön, újra hallotta a vészjósló hangokat — vegye fel a kardot, tegye le a kardot.

Szegény fiu hol felvette, hol letette, már amint sugták neki!

A közönség kacagott, mintha csiklandozták volna.

Végre is eszébe jutott valakinek és bekiáltotta a kétségbeesett cöglingnek, hogy:

— Mondani kell azt, hogy vegye fel a kardot!

Igen ám, ha beszélni birt volna!

Kinyitotta szegény kétszer is a száját; de bizony abból fogvacogásnál egyéb hang nem hallatszott! — Beszéljen szerencsétlen vagy megeszem — rivalt rá a sugó. Ez hatott.

A szegény cögling úgy megijedt, hogy ijedtében kivágta magát!

Emberfeletti erővel odalépett a röhgő huszár elé és ráivalt:

— Nem látja, mióta teszem veszem ezt a kardot!

— Miért nem veszi fel hát kend ezt a kardot?

Óriási taps általános konsternáció!

A becsület meg volt mentve.

Szegedi azonnal kinevezte valóságos cöglingnek, persze fizetés nélkül.

— Jó színész lett belőle!

— Megmondhatnám a nevét is, de hátha önök is ismerik, talán restelné a dolgot!

váhbá a perlaszi rác-tábor hősies bevételeit mondja ei számos új adatok felhasználásával. E füzet egykoru képei is igen szépek. Különösen érdekes az 1849-ben Magyarországon forgalomba levő orosz rubelek hü reprodukciója. A füzet képei különben ezek. Jelenet Fehértemplom harmadik ostromából (Egykoru rajz) 1848-iki osztrák bankó. Gábor Áron ágyugyára Eredetije az 1848—49-iki ereklje muzeumban I Miklós orosz cár 1848-iki kép. Paskievich István herceg az orosz hadak fővezére. Eredetije a bécsi levéltárban Rudiger Fedora gróf, orosz tábornok. Eredetije a bécsi levéltárban. Lüders Sándor gróf, orosz tábornok. A bécsi udv. levéltár-ból Beberstoff herceg a kozák ezred parancsnoka. Eredetije a bécsi udv. levéltárban. 1849-ben Magyarországon forgalomban levő orosz pénzek és orosz érdemrend. Az ereklje muzeumban őrzött eredetiek után. Részlet Perlasz ostromából. Egykoru kép. Udvari futár Jellasicsnál.

— Hölgyek és urak, kik élvezetes órákat akarnak tölteni, különösen most a téli idény közeledtével, könnyen elérhetik, ha előfizetnek a „Képes Családi Lapok“-ra. E szépirodalmi és ismeretterjesztő hetilap hétről-hétre a kedély és lélekre egyaránt nemestőleg ható olvasmányokat tartalmaz. Élénk bizonyítéka ennek a legutóbbi szám is. E szám tartalmához járultak: Tolnay Lajos, Méry Károly, Kuthy Zoltán, Bordy Ida, Mikszáth Kálmán, Lengyel Lajos, Giczai Diószeghy Mór, Cserneczky Gyuláné. Ezenkívül a képek is pompásan sikerült másolatok, A „Képes Családi Lapok“ előfizetési ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt; negyedévre 1 frt 40 kr. Mutatvány számokat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal Budapest V. Vadász utca 14. sz. Saját házában.

— A Pallas Nagy Lexikonának füzetes kiadásából megjelent a 89—92. füzet, vagyis a VI. kötet 14. és 15. s a VII. köt. 1. és 2. füzet, szokás szerint igen gazdagon illusztrálva. A képmellékletek a következők: A magyarországi renaissance II. és III. lapja, Európa térképe I. Napoleon idejében, Vas-fedél, szerkezetek, Westinghouse gyors-fék, Fejérmegye térképe, Clayton-féle ön működő ürfék, Felhőalakok (szinnyomat), Felvető gép, Polarizációs készülékek, Férgek, Magyar festett fabutor (szinnyomat), Festő-növények. Szövegrajz e 4 füzetben mindössze 122 van, a jelentékenyebb cikkek közül pedig a következőket tartjuk külön föl- emlitendőkné: Falk Miksa (Sebestyén Gyula), Faludi Ferenc (Gulyás István), Fáy

András (Négyesy László), Fazekas áru (Petrik Lajos), Fedélszerkezet (Fittler Kálmán és Czákó Adolf), Fegyelmi eljárás (Heil Fausztin), Fejér vármegy (Thirring Gusztáv és Hattyuffy Dezső), Fék (Varga Pál), Fekvő javak és Felebbezés (Heil Fausztin), Félfedelesszárnnyak (Vangel Jenő), Felhő és Felhőalakok (Róna Zsigmond), Felségség és Felségjogok (Nagy Ernő), Felségsértés (Heil F.), Felsőház (Nagy E.), Felület (Tötössy), Felvetés (Rejtő Sándor), Fémek (E. Illés A.), Fenicia (Erdélyi László), Fénysarkítás és Fénytörés (Tangl), Ferenc József (Marozali Henrik), Ferencendiek (Kazacsay), Férgek (Daday J.) stb. A Nagy Lexikon füzeteként 30 kr-ával minden könyvkereskedésben kapható.

Felölös szerkesztő és kiadótulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

4046—894. tkv. szám.

Árverési hirdetmény.

A tasnádi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság által közhírré tétetik, miszerint a m. kir. államkincstár felperesnek Nyegru Illésné és társai alperesek ellen 85 frt 54¹/₂ kr. s jár. iránti követelésének árverés útján leendő behajtása végett az o.-csaholyi 56. szíjkyben A. I. 59. 61. 854. 922. hrsz. ingatlanokra s közös erdő legelő tartozékra 194 frt s az 1064. hrsz. ingatlanra 126 frt kikiáltási ár mellett árverés rendeltetvén el, árverési határidőül **1894. évi december hó 14. napjának d. e. 9 órája** O.-Csaholy községhezához kitűzetik, mely alkalommal az árverés alá vett ingatlanok becsáron alól is eladatnak. Venni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-át a kiküldött kezéhez készpénzben, vagy óvadékképes államkötvényekben lefizetni.

A vételár 3 részletben 15, 30, 45 napi időközökben az árverés napjától járó 6% kamataival együtt a tasnádi kir. adóhivatal

hoz lesz fizetendő. A bánatpénz az utolsó részletbe lesz betudandó. A jóváhagyott árverési feltételek többi része ezen tkvi hatóságnál és O.-Csaholy és M.-Csaholy község-házánál megtekinthetők.

Az árveréskérsi költségek 10 frtban állapíttatnak meg.

Végrehajtó utasíttatik Moni Gyula t. ügyész után, hogy az árverési hirdetményt a „Szilágy-Somlyó“ című lapban szabályszerűleg tétesse közé és az azt tartalmazó hirlappéldányt mutassa be.

Az árverés foganatósítására jelen hirdetmény kifüggesztésétől számított 30 nap eltelte után fog bir. végrehajtó kiküldetni.

A kir. járásbíró, mint tkvi hatóság, Tasnádon, 1894. évi szeptember hó 23. án.

BOKOR.
kir. aljbíró.

6021—894. tkvi. sz.

Hirdetmény.

Hidvég község telekkönyve birtokszabályozás folytán átalakíttatott és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX. az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t. c. cikke a tényleges birtok tulajdonjognak bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX. t. cikkben szabályozott eljárás a teiekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatósíttatott.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1) hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t. c. 15. és 17. §§-ai alapján, ideértve e §§-oknak az 1889. XXXVIII. t. c. 5. és 6. §§-aiban és az 1891. XVI. t. c. 15. §. „a“ pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. XXXVIII. t. c. 7. §-a és az 1891. XVI. t. c. 16. §. „b“ pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. XXIX. t. c. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutatják, e végből törlései keresetüket 6 hónap alatt, vagyis 1895. május hó 30-ik napjáig bezárólag a tkvi hatósághoz nyujtsák be; mert az ezen meg nem

hosszabbítható záros határidő után indított törlési kereset annak a 2-ik személynek, a ki időközben nyilvankönyvij ogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2) hogy mindazok, akik az 1886. XXIX. t. c. 16. és 18 §§-ainak esetében, ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is, — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében allemondással élni kívánnak, szóbeli, ellenmondásukat 6 hónap alatt, vagyis 1895. évi május hó 30-ik napjáig bezárólag a tkvi. hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellenmondások többé figyelembe vétetni nem fog.

3) hogy mindazok, a kik a tkv. átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülömben azok, akik az 1 és 2 pontban körülírt eseteken kívül az 1892. XXIX. t. c. szerinti eljárás és ennek folyamán történt bejegyzések által elébb nyert nyilvankönyvi jogaiakat bármely irányban sértve vélik, ideértve azokat és a kik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVII. t. c. 16 §-a alapján történt bejegyzést sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a tkvi hatósághoz 6 hónap előtt, vagyis 1895. évi május hó 30-ik napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bármimemű igényeket jóhiszemű 3-ik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

Az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján csak az időközben nyilvankönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogának sérelme nélkül támadhatják meg.

Egyuttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredetieket a tkvi hatóságnál átvehetik.

Kir. jbiróság, mint tkvi hatóság.

Sz.-Somlyó, 1894. november 7-én.

2—3

DONOVÁK SÁNDOR,
kir. aljbíró

László Albert könyvkereskedése

Jókai összes művei nemzeti kiadásának főbizományosa

DEBRECZENBEN.

Jókai Mór összes műveinek nemzeti kiadása

mindenki által beszerezhető minden anyagi meg-
erőltetés nélkül aszáltal, hogy e tekintélyes
könyvtárt

3 frtnyi havi részletfizetés

mellett szállítom.

JÓKAI MÓR ÖSSZES MŰVEI
2000 iven, erős papíron, nyolcadrészt alakban, diszkötésben.
megjelenik 100 kötetben,

FIZETENDŐ DEBRECZENBEN.

Rendelő-lap

László Albert
könyvkereskedésének

DEBRECZENBEN.

Ezennel megrendelem jelen előrajz alapján

Jókai Mór összes műveinek nemzeti kiadását

100 kötetben, 200 iven, — 100 vászondiszkötésben 250 frtért) Fizetendő
100 fűzött kötetben 200 frtért) Debreczenben.

a) Kötelezem magamat a rendelés keltétől kezdődő egymásutáni havi 3 frtos
részletfizetéseket a fenti cégnek mindaddig fizetni, míg a teljes mű ára
törlesztve nincs.
b) Kötelezem magamat félévenként 10—10 kötetet 25 frtnyi utánvétellel át-
venni.

Egyszersmind tudomásul veszem, hogy félévenként 10—10 kötet, évenként tehát
összesen 20 kötet fog megjelenni és nekem két csoportban megküldetni.

A részletfizetések be nem tartásakor a részletfizetési kedvezmény megszűnik.

Név és állás:

Lakhely és kelet:

E rendelőlapon tessék levágni és saját-
kező aláírásával hozzám beküldeni.

Havi részlet

*** csak 3 frt. ***

Diszkötésben
250 frt.

Összesen 100 kötet fog megjelenni.

Kötetenként átlag 20 ívvel. Félévenként 10 kötet jelenik meg
és küldetik meg egyszerre.

Gyűjtőknek valamint mindazoknak, kik e kiadás érdekében
fáradoznak huzsz rendelés után egy diszkötésű
250 frt értékű tiszteletpéldányt, egyes rendelések után készpénz ju-
talékot fizetek. — Gyűjtőik ingyen adatnak.

E díszes gyűjtemény, mely külön magyar stílus rajz alapján
készített kötésben van, a könyvtár díszére válik.

Jókai Mór összes művei
nemzeti kiadása
100 kötet ára:
fűzve 200, diszköt. 250 frt.

Páratlan alkalmat nyujt egy egész könyvtár megvásárlására. Magánosok,
iskolák, egyesületek, intézetek

havi 3 frtos részletfizetéssel

alapját vehetik privát, iskolai, intézeti vagy egyesületi könyvtárunknak.

Az egész ország óhaja volt, hogy Jókai összes művei egyöntetű
szép kiadásban gazdagoknak és szegényeknek egyaránt hozzáférhetővé
legyen.

Mi megadjuk a kedvező feltételek nyujtása által ezen közkívárat telje-
sülésének lehetőségét. Jókai közkiadásává lesz az egész nemzethez
a nemzeti kiadás által.